

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/63/2017
Identifikačné číslo spisu:	1314010975
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1314010975.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského PhD., v trestnej veci obvineného V. L. pre pokračovací prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2) podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 3T/288/2014, na neverejnom zasadnutí dňa 13. februára 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného V. L. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2017, sp. zn. 3To/137/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného V. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 21. júna 2016, sp. zn. 3T/288/2014, bol obvinený V. L. uznaný vinným z pokračovacieho prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2) podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

približne v čase od 16.25 hod. do 16.35 hod. dňa 03. novembra 2013 v Bratislave na ulici Senecká cesta v smere do centra Bratislavy na úrovni predajne KIA najprv ako účastník cestnej premávky a vodič jazdiaci na motorovom vozidle značky Škoda Octavia s EČV: D., opakovane prišiel do dopravnej kolízie s motorovým vozidlom značky Honda Civic s EČV: L., ktoré ako vodič riadil poškodený Ing. H. V. a nachádzal sa v ňom ako spolujazdec aj poškodený Ing. H. V. (otec Ing. H. V.), následne svojím vyššie uvedeným vozidlom vytlačil vozidlo, ktoré riadil poškodený Ing. H. V. na krajnicu, kde pred ním zastal, potom vystúpil z vozidla a došlo k slovnej výmene názorov ohľadom spôsobu vedenia vozidla medzi ním a oboma poškodenými, ktorí taktiež vystúpili zo svojho vozidla, pričom po ukončení tejto vzájomnej verbálnej výmene názorov,

1/ potom ako sa poškodený Ing. H. V. prudko otočil smerom k obvinenému, tento ho zavretou päťou pravej ruky udrel do oblasti tváre, konkrétne do líčnej kosti, načo poškodený Ing. H. V. stratil vedomie a spadol na zem, pričom tohto ešte na zemi opakovane kopol do oblasti trupu a hlavy,

2/ následne pristúpil na pomoc svojmu synovi k obvinenému poškodený Ing. H. V., na ktorého taktiež obvinený fyzicky zaútočil údermi, súčasne ho taktiež kopol aj do ľavej nohy a ešte ho uderil zavretou päťou priamo do koreňa nosa, v dôsledku čoho poškodený Ing. H. V. spadol na zem, čím v dôsledku tohto svojho konania

a) poškodenému Ing. H. V. nar. XX. E. XXXX., trvale bytom R. XX, Z., nasledovné zranenia: otras mozgu, triestivú zlomeninu bočnej ľavej očné s pomliaždením ľavého oka s krvácaním pod spojivkou a odrením rohovky, triestivú zlomeninu prednej a bočnej steny ľavej čeľustnej dutiny, zlomeninu jarmového výbežku ľavej spánkovej kosti a zlomeninu nosových kostí, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrovanie (vrátane operačných zákrokov) a nemocničnú hospitalizáciu (od 03. novembra 2013 do 11. novembra 2013) s celkovou dobou liečenia cca štyri až päť týždňov,

b) poškodenému Ing. H. V., nar. XX. R. XXXX, trvale bytom R. XX, Z., zranenia: zlomeninu dolnej časti ľavej ihlice s odlomením zadnej pŕšťaly s posunom úlomkov, zlomeninu členkovej kosti, zlomeninu nosových kostí s tržnou ranou na chrbte nosa a pomliaždenie ľavého jarmového oblúka, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrovanie (vrátane operačného zákroku) a hospitalizáciu (od 12. novembra 2013 do 15. novembra 2013) s celkovou dobou liečenia cca osem týždňov.

Za to ho Okresný súd Bratislava III odsúdil podľa § 156 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal obvineného nahradiť poškodeným, špecifikovaným vo výroku predmetného rozhodnutia, škodu.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného Ing. H. V., nar. XX. E. XXXX so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občiansko - súdne konanie.

O odvolaní obvineného V. L. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom z 28. februára 2017, sp. zn. 3To/137/2016 tak, že:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného V. L. uznal vinným z pokračovacieho prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2) podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák.

Za to ho odsúdil podľa § 156 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 46 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodeným, špecifikovaným v predmetnom rozhodnutí, škodu.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodeného Ing. H. V., nar. XX. E. XXXX, R. XX, Z., so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, ktorý bol obvinenému a jeho obhajcovi doručený 03. apríla 2017, podal obvinený V. L. prostredníctvom obhajcu, dňa 14. júla 2017 dovolanie na Okresnom súde

Bratislava III.

Obvinený v dovolaní poukázal na to, že v prípade rozsudku Okresného súdu Bratislava III, ako aj rozsudku Krajského súdu v Bratislave sú naplnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por., nakoľko rozhodnutiami oboch súdov bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu a obe spomenuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia. Uvedené odôvodňuje nižšie uvádzanými skutočnosťami.

Obvinený od počiatku trestného konania poukazoval na to, že práve on bol zo strany poškodených napadnutý, pričom sa svojim konaním iba snažil odvrátiť útok zo strany poškodených na jeho osobu. Táto jeho výpoveď je v súlade s výpoveďou svedkyne C. P. ako aj so zabezpečeným kamerovým záznamom a tiež listinnými dôkazmi. Vo vzťahu k výpovedi svedkyne P. sa Krajský súd v Bratislave vyjadril tak, že vzhľadom na to, že ide o priateľku obvineného je vierohodnosť jej výpovede znížená a z jej výpovede „je možné zistiť zjavnú snahu napomôcť obžalovanému s cieľom zmierniť jeho trestnú zodpovednosť.“ Podľa obvineného však súd žiadnym spôsobom toto svoje vyjadrenie neodôvodnil, neuviedol z akých skutočností by malo vyplývať, že mala mať táto svedkyňa nejakú snahu napomôcť obvinenému ani čo konkrétne by malo znižovať jej vierohodnosť. Ak teda stačí na spochybnenie vierohodnosti len samotná skutočnosť, že bol obvinený vo vzťahu so svedkyňou, tak je názoru že je rovnako možné tvrdiť, že keďže sú poškodení v príbuzenskom pomere otca a syna, nemožno prihliadať na ich výpovede ako na vierohodné, nakoľko sa navzájom snažia vyvinieť z ich útoku na obvineného. Rovnako poukázal, že výpoveď svedkyne P. nie je v rozpore s kamerovým záznamom, pravdivosť jej výpovede priamo preukazuje zabezpečený kamerový záznam, a súd pri svojom vyhodnotení jej výpovede ako nevierohodnej jednoznačne postupoval svojvoľne a bez opory v reálnom dokazovaní.

Obvinený napadol znalecký posudok prof. MUDr. Jozefa Lohnerta, CSc. v tej časti, kde tvrdí, že u poškodených neboli zistené obranné zranenia, čo podľa obvineného žiadnym spôsobom nevylučuje možnosť, že by poškodení zaútočili na obvineného, práve naopak potvrdzuje to výpoveď obvineného, nakoľko keďže poškodení útočili na obvineného, nemohlo na ich strane dôjsť k vzniku obranných zranení, len útočných. Rovnako neprítomnosť obranných zranení žiadnym spôsobom nepreukazuje, že by mal práve obvinený zaútočiť ako prvý. Z hľadiska znaleckého posudku Ing. Jána Hučku si dovolil obvinený uviesť, že sa oba súdy na tento znalecký posudok opakovane v rámci rozsudkov odvolávali spôsobom, že je v súlade s tvrdeniami poškodených a ktoré skutočnosti dôležité pre rozhodnutie z neho vyplývajú. Z tohto znaleckého posudku vyplýva jedine skutočnosť, že nejde o kvalitný videozáznam, pričom jeho kvalitu nebolo možné zlepšiť ani extrahovať jednotlivé snímky. Obvinený má za to, že znalcom popísaný priebeh videozáznamu nekorešponduje s jeho riadnym obsahom, čo bolo možné overiť aj pri prehraní tohto záznamu na pojednávaní a pri výsluchu tohto znalca, kde sám tento znalec priznal, že z videozáznamu nie je možné vidieť, či obvinený kope do poškodených alebo inam, pričom v rámci znaleckého posudku tvrdil, že obvinený kopal do poškodených.

Obvinený poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 25 ods. 1 Tr. zák. sa za konanie v nutnej obrane kvalifikuje aj konanie odvracajúce priamo hroziaci útok na záujem chránený Trestným zákonom, pričom k samotnému útoku nemusí prísť. V tomto zmysle obvinený uviedol, že poškodený Ing. H. V. sa opakovane vracal k autu obvineného aj keď obvinený už smeroval do svojho auta, poškodeného Ing. H. V. musel poškodený Ing. H. V. fyzicky odťahovať od obvineného, obvinený žiadnym spôsobom nepristupoval k poškodeným, poškodený Ing. H. V. sa po slovnej výmene zrazu prudko otočil a rýchlym krokom smeroval priamo na obvineného a vystieral voči nemu ruku, toto konanie napĺňalo z pohľadu obvineného znaky priamo hroziaceho útoku voči nemu zo strany tohto poškodeného, pričom žiaden zo súdov sa týmto konaním poškodeného v rámci rozsudkov vôbec nezaoberal. Poukazom na judikát R 12/1983 obvinený uviedol, že ak by aj súd mal za to, že ako prvý uderil obvinený poškodeného H. V., bolo potrebné skúmať situáciu bezprostredne tomu predchádzajúcu, teda či existovala bezprostredná hrozba útoku zo strany poškodeného voči obvinenému, a vysporiadať sa so skutočnosťou, že práve poškodený Ing. H. V. bol iniciatívny v konflikte a obvinený žiadnym spôsobom nekonal voči poškodeným až do útoku z ich strany, pričom obvinený uvádza že sa týmito

skutočnosťami žiaden zo súdov nezaoberal.

S poukazom na dodržanie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a teda práva na obhajobu a spravodlivý proces uviedol obvinený, že nakoľko sa súdy otázkou správania Ing. H. V. bezprostredne pred fyzickým konfliktom s obvineným vôbec nezaoberali, porušili tým zásadným spôsobom právo obvineného na obhajobu v intenciách práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia ako aj právo obvineného na spravodlivý proces, teda porušili ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a § 2 ods. 7, ods. 9 Tr. por., čo podľa obvineného napĺňa dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Obvinený poukázal na vyjadrenie v rámci rozsudku Krajského súdu v Bratislave ohľadom údajných kopov obvineného do poškodených, keď sa mali nachádzať na zemi. Súd v tomto poukázal na znalecký posudok prof. MUDr. Jozefa Lohnerta, CSc., ktorý opísal spôsob pôsobenia násillia na telá poškodených a uviedol, že v súdnoznaleckej praxi zodpovedajú následky takého násillia úrazom, ktoré vznikajú pôsobením úderov pästí, lakť'a alebo kopom nohou v mäkkej obuvi na uvedenú oblasť tela. Tu obvinený považoval za potrebné uviesť, že poškodený Ing. H. V. sa k žiadnym kopom nevyjadroval, teda tvrdenie súdu o pravdivosti tvrdení a popisu incidentu vo vzťahu k údajnému kopu poškodenými je podľa obvineného evidentne nesprávne, keďže sa k tomu vyjadroval iba jeden poškodený. Nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by práve obvinený mal niektorého z poškodených do akejkoľvek časti tela kopnúť, znalcom bola pripustená iba možnosť vzniku zranení rôznymi spôsobmi. Súd tak podľa obvineného odignoroval jednu zo základných zásad trestného konania a to zásadu in dubio pro reo, teda v pochybnostiach je potrebné rozhodnúť v prospech obvineného, ktorá je súčasťou práva obvineného na prezumpciu neviny, čím porušil právo obvineného podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a § 2 ods. 4 Tr. por., k čomu obvinený poukázal na právny názor vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR, sp. zn. II. ÚS 2142/11 zo dňa 08. augusta 2013.

Obvinený vyvracia názor odvolacieho súdu, že zabezpečený kamerový záznam potvrdzuje verziu poškodených. K uvedenému dodáva, že poškodení tvrdili, že pred zastavením boli zablokovaní autom obvineného, z toho dôvodu nemohli ďalej pokračovať v jazde a preto zastavili. Toto ich tvrdenie bolo podľa obvineného priamo vyvrátené kamerovým záznamom, z ktorého vyplýva, že medzi vozidlami poškodených a obvineného bolo evidentne dostatok miesta pre pokračovanie v jazde a k žiadnemu zastaveniu v dôsledku blokovania nedošlo. Preto obvinený uvádza, že súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, nakoľko aj iné tvrdenia poškodených sa ukázali ako nepravdy. V zmysle uvedeného považuje obvinený za potrebné uviesť, že súdy v rámci prvostupňového aj odvolacieho konania pochybili pri použití hmotnoprávneho ustanovenia, nakoľko bolo potrebné na uvedený skutok aplikovať ust. § 25 ods. 1 Tr. zák., a preto je naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

K už uvedeným skutočnostiam obvinený poukazuje, že ust. § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. síce uvádza, že dovolací súd nemá skúmať a meniť skutkový stav ustálený prvostupňovým a odvolacím súdom, avšak ak je tento ustálený skutkový stav zásadne v rozpore s vykonaným dokazovaním, alebo ak z vykonaného dokazovania ustálený skutkový stav evidentne nevyplýva a je v tomto smere rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu arbitrárne až do takej miery, že tým dochádza k odopretiu spravodlivosti a zásahu do základných práv a slobôd obvinenej osoby a popieraníu princípov právneho štátu, je potrebné aby sa aj dovolací súd, ako najvyššia inštancia dohľadu nad dodržiavaním princípov spravodlivosti a právneho štátu v rámci všeobecného súdnictva zaoberal v nevyhnutnej miere skutkovými závermi rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu, pri ktorých evidentne dochádza k svojvôli týchto súdov a zásahu do už uvedených princípov, ustanovení Dohovoru, Ústavy SR a zákonov a prípadne nariadil nižším súdom vykonanie ďalšieho dokazovania za účelom zachovania už uvedených princípov a predpisov. Uvedené korešponduje s názormi Ústavného súdu SR (I. ÚS 255/2010, I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05) aj Ústavného súdu ČR (II. ÚS 215/99 ČR), na ktoré poukazuje a cituje obvinený v podanom dovolaní.

Z hľadiska právnej kvalifikácie skutku obvinený poukázal, že konanie obvineného voči Ing. H. V. bolo odvolacím súdom kvalifikované ako trestný čin podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., teda poškodenému mala byť spôsobená ťažká ujma na zdraví. Obvinený poznamenal, že žiaden zo súdov vo

svojich rozhodnutiach neuviedol, v čom mala spočívať táto ťažká ujma na zdraví a preto ich v tejto časti považuje za neodôvodnené. Z vyjadrení znalca prof. MUDr. Jozefa Lohnerta, CSc. Vyplyva, že zranenie členku nebolo spôsobené priamym konaním inej osoby, teda obvinený považuje za potrebné na základe zásady in dubio pro reo vychádzať z toho, že obvinený nespôsobil zranenie členku poškodeného Ing. H. V. a teda ak by aj súd mal za to, že mu spôsobil zranenie v tvarovej oblasti, tieto mali približnú dobu liečenia 14 dní, čo nenapĺňa znaky ťažkej ujmy na zdraví. Z tohto pohľadu podľa obvineného neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., súdy sa otázkou spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví vôbec nezaoberali a uznali vinu obvineného v tejto časti bez akéhokoľvek odôvodnenia, čím došlo k porušeniu práva obvineného na spravodlivý súdny proces aj k porušeniu zásady in dubio pro reo, teda k porušeniu čl. 6 ods. 1, ods. 2 Dohovoru, čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR a § 2 ods. 4, ods. 7, ods. 9 Tr. por., čo zakladá dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por..

V závere obvinený opätovne podotkol, že je potrebné podrobnejšie skúmať okolnosti bezprostredne predchádzajúce fyzickému konfliktu medzi obvineným a poškodenými z dôvodu správneho právneho posúdenia tohto skutku v intenciách nutnej obrany v zmysle § 25 ods. 1 Tr. zák., avšak v prípade neprímeranosti jeho konania je potrebné aplikovať podľa obvineného ust. § 25 ods. 2 Tr. zák. Potom je tiež potrebné skúmať, či neboli naplnené podmienky uvedené v ust. § 25 ods. 3 Tr. zák. Všetky tieto skutočnosti majú potom vplyv na samotné právne posúdenie skutku, keďže pri aplikácii ust. § 25 ods. 1, prípadne § 25 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. by bolo potrebné obvineného oslobodiť, pričom v prípade aplikácie ust. § 25 ods. 2 Tr. zák. by bolo následne potrebné skúmať, či došlo napríklad k naplneniu poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. i) Tr. zák., čím by bol zmenený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a bolo by potrebné aplikovať ust. § 38 ods. 3 Tr. zák., čo by malo vplyv na stanovenie hraníc trestnej sadzby, v rámci ktorej by mohol byť ukladaný trest.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd, vyslovil porušenie zákona v ust. § 2 ods. 4, ods. 7, ods. 9 Tr. por. a tiež čl. 6 ods. 1, ods. 2 Dohovoru, čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, v neprospech obvineného, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por., zrušil podľa § 386 ods. 1, 2 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. februára 2017, sp. zn. 3To/137/2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 21. júna 2016, sp. zn. 3T/288/2014 vo výroku o vine, o treste a náhrade škody obvineného a po zrušení citovaných rozhodnutí podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Bratislava III, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava III vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2017, sp. zn. 3To/137/2016 považuje za správny a zákonný, vychádzajúci zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, pričom označené rozhodnutie je náležité odôvodnené a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje, preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Poškodení vo svojom vyjadrení sa k dovolaniu, podanom prostredníctvom splnomocneného zástupcu, uviedli, že nie je daný dôvod dovolania v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., a obvineným uvádzané skutočnosti majú viesť k skúmaniu a zmene skutkového stavu ustáleného prvostupňovým a odvolacím súdom. Preto navrhli aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

Obvinený k vyjadreniam prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava III a poškodených uviedol, že sa nestotožňuje s predmetnými vyjadreniami, opätovne poukázal na skutočnosti uvádzané vo svojom dovolaní a navrhol, aby dovolací súd vyhovel jeho podanému dovolaniu.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa

obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.) a že obvinený využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a bolo o ňom rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietat' zásadné porušenie procesnoprávnych a hmotnoprávnych ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por.. Obvinený svoje dovolanie založil na naplnení dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por.

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že podstata väčšiny námietok obvineného spočíva v tom, že nimi spochybňuje hodnotenie jednotlivých dôkazov a v nadväznosti na to skutkové závery okresného a krajského súdu, pričom Najvyššiemu súdu v súlade s doposiaľ uplatnenou obhajobou predkladá vlastnú verziu skutkového deja vychádzajúcu z odchylného hodnotenia vykonaných dôkazov. Naplnenie označených dovolacích dôvodov vidí aj v porušení práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré vyvstáva zo skutočnosti, že súdy sa nezaoberali správaním sa poškodeného pred samotným fyzickým konfliktom s obvineným a rovnako neposúdením nutnej obrany podľa § 25 ods. 1, 2 a 3 Tr. zák.

K naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dochádza porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom. Najvyšší súd uvádza, že vo všeobecnosti možno právo na obhajobu chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky sa premietlo do viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu sa preto rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda ak po celé konanie, alebo určitú časť konania obvinený obhajcu nemá, hoci ho mal mať.

Z obvineným uvádzaných skutočností Najvyšší súd nezistil, že by v danom prípade došlo k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom a poukazuje aj na to, že prvostupňový ako aj odvolací súd v odôvodnení svojich rozhodnutí podrobne uviedli, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy opreli svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spracovávali pri ich hodnotení. Z ich odôvodnení je zároveň zrejmé, ako sa vyrovnali s obhajobou obvineného. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu pritom nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 336/2016). Preto pokiaľ sú odvolacie námietky iba opakovaním v predchádzajúcom konaní už uplatnenej obhajoby, s ktorou sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí náležite vysporiadal, postačí ak odvolací odkáže na vecne správne dôvody napadnutého rozhodnutia. Preto je námietka obvineného o neodôvodnenosti rozhodnutí v tomto konaní irelevantná.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K uvedenému dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenú v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa

prítom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Nie je preto prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom hodnotiaceho procesu súdov prvého a druhého stupňa. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V prípade námietok obvineného uvádzané v dovolaní, tieto sú nepochybne skutkové, ktoré vecne nezodpovedajú nielen obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ale ani žiadnemu z ďalších dôvodov dovolania uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., kedy je osobou oprávnenou na podanie dovolania výlučne minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto týmito skutkovými námietkami obvineného nezaoberal (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Z hľadiska možnosti posudzovania podmienok nutnej obrany alebo putatívnej obrany ako okolností vylučujúcich protiprávnosť činu treba uviesť, že zistený skutok by musel obsahovať skutkové okolnosti svedčiacie na možnosť konania obvineného v nutnej obrane alebo v putatívnej obrane. Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t. j. ako nespĺňajúce kritériá uvedené v § 25 Tr. zák., hoci v skutočnosti by ich spĺňali (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014).

Tak ako je ustálený skutok vo výrokovej časti prvostupňového rozsudku ako aj odvolacieho rozsudku však nedáva žiadnu možnosť uvažovať o konaní obvineného ako o konaní v nutnej obrane v zmysle ust. § 25 ods. 1, 2 a 3 Tr. zák. Zistený skutok obvineného bol v súlade so zákonom správne právne posúdený ako pokračovací prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2/ skutkovej vety podľa § 156 ods. 1, 3 písm. c) Tr. zák. Námietka obvineného spočívajúca v neodôvodnení rozhodnutia, v čom mala spočívať ťažká ujma na zdraví poškodeného Ing. H. V. je rovnako námietkou skutkovou, ktorou sa Najvyšší súd ako dovolací súd nezaoberal.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním uvedené dovolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por., Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.